

Mis on roheline raamatukogu?

Keskkond tähendab ümbrust või tingimusi, milles inimesed, organisatsioonid, loomad või taimed elavad ja tegutsevad. Keskkond võib olla looduslik, sotsiaalne või kultuuriline.

Jätkusuutlik areng on areng, mis „vastab praeguse põlvkonna vajadustele, kahjustamata tulevaste põlvkondade võimet rahuldada oma vajadusi” („Meie ühine tulevik“, Brundtlandi aruanne, ÜRO).

Praegust keskkonda ohustavad kliimamuutus ja muud ohud, sealhulgas sotsiaalne ebavõrdsus. Kõik organisatsioonid peaksid püüdma kaitsta keskkonda jätkusäästliku arengu kaudu. See hõlmab igasuguseid raamatukogusid, mis saavad jätkusuutlikus arengus aktiivset ja olulist rolli mängida.

Roheline ja jätkusuutlik raamatukogu on raamatukogu, mis võtab arvesse *keskkonnavalast, majanduslikku* ja *sotsiaalset jätkusuutlikkust*. Rohelised ja jätkusuutlikud raamatukogud võivad olla mis tahes suurusega, kuid neil peaks olema selge jätkusuutlikkuse tegevuskava, mis hõlmab järgmist:

- **Rohelised hooned ja seadmed:** Hoonete ja seadmete heidet ehk süsinikujalajälge vähendatakse aktiivselt.
- **Rohelise kontori põhimõtted:** Töörutiinid ja -protsessid on keskkonnasäästlikud.
- **Säästev majandus:** Tarbimine on vaoshoitud, ringmajanduse ja jagamismajanduse tavadid arendatakse ning tehakse kogukonnale kättesaadavaks.
- **Jätkusuutlikud raamatukoguteenused:** Asjakohane ja ajakohane teave on kasutajatele kergesti kättesaadav, pakutakse ühiskasutatavaid ruume, seadmeid ja keskkonnaharidust ning toimingud on tõhusad. Raamatukogul on positiivne süsiniku käejälg.
- **Sotsiaalne jätkusuutlikkus:** Arvesse võetakse head haridust, kirjaoskust, kogukonna kaasamist, kultuuridevahelist mitmekesisust, sotsiaalset kaasatust ja üldist osalust. Raamatukogu tegeleb aktiivselt ebavõrdsuse vähendamisega.
- **Keskkonnajuhtimine:** Keskkonnaeesmärgid järgivad SMART-põhimõtet (eesmärgid on spetsiifilised, mõõdetavad, saavutatavad, realistlikud ja ajapiiranguga) ning raamatukogu töötab selle nimel, et vähendada oma negatiivset mõju keskkonnale. Raamatukogu keskkonnapoliitikat, selle elluviimist ja keskkonnatöö tulemusi tutvustatakse laiemale publikule.
- **Pühendumine üldistele keskkonnaeesmärkidele ja -programmidele:** Pühendumist juhivad ÜRO jätkusuutliku arengu eesmärgid, Pariisi kliimakokkulepe ning sellega seotud keskkonnavalased sertifikaadid ja programmid.